

KINCS

| KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
| ÉS A CSALÁDOKÉRT

A magyarok közérzete

*A KINCS longitudinális országos reprezentatív
vizsgálatának eredményei
2020. november – 2022. május között*

2022. május

www.koppmariaintezet.hu

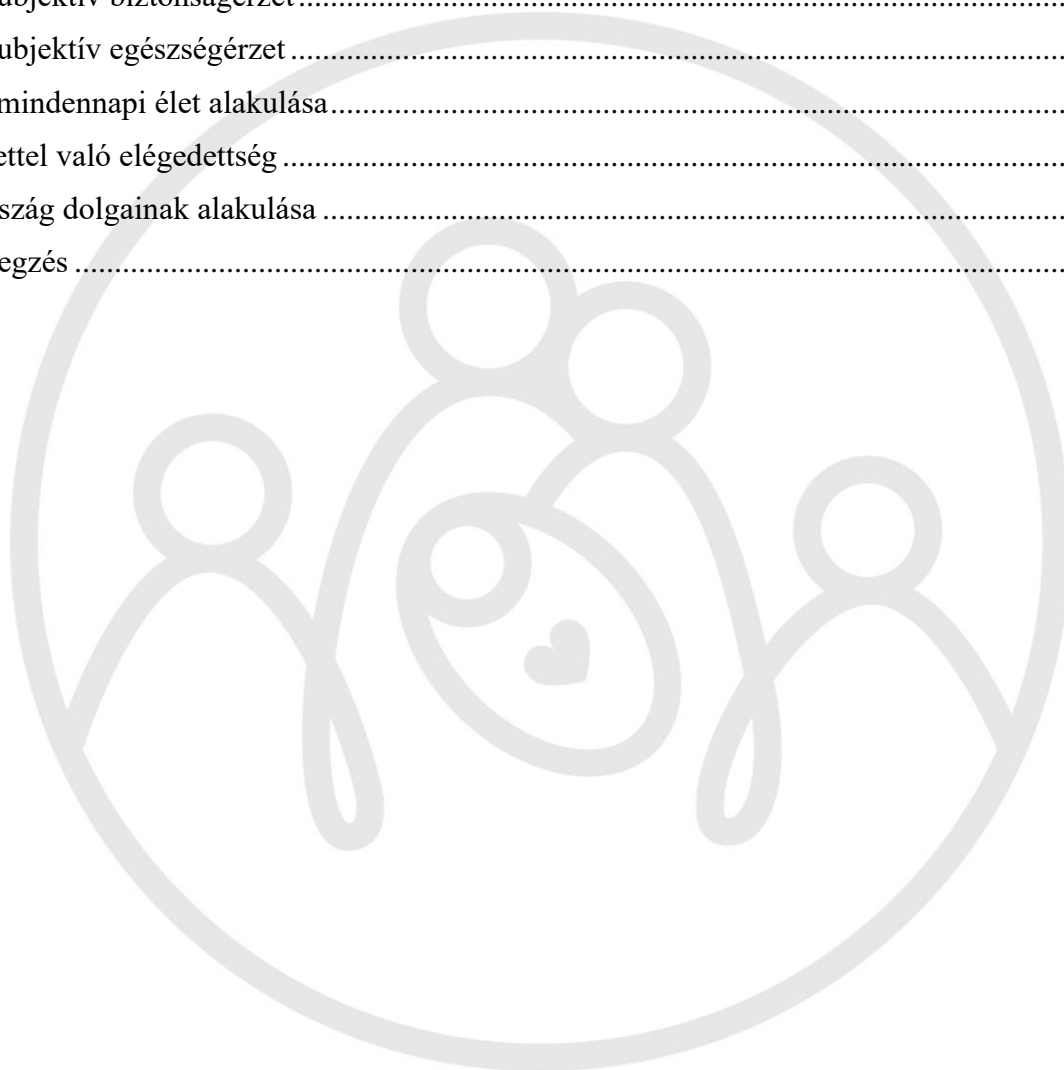

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
Eredmények.....	7
Főátlagok	7
Boldogságérzet	8
Szubjektív biztonságérzet	10
Szubjektív egészségérzet	11
A mindennapi élet alakulása.....	13
Élettel való elégedettség	14
Ország dolgainak alakulása	16
Összegzés	18

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Vezetői összefoglaló

A KINCS longitudinális vizsgálata 2020 novemberében indult, és idáig összesen tizenhét hónapban történt adatfelvétel. A kutatás minden esetben 1000 fő telefonos (CATI) megkérdezésével történt¹, a 17 minta reprezentatív a 18 évesnél idősebb lakosságra nem, kor, településtípus és iskolai végzettség szerint. A kutatássorozat minden adatfelvétel esetén aktuális eseményekkel kapcsolatban kéri ki a válaszadók véleményét, de a kérdések között szerepelnek állandó blokkok, így a közérzetre vonatkozó kérdések is változatlan formában ismétlődnek. A közérzettel kapcsolatos tényezőket a válaszadóknak 1-től (teljesen negatív) 10-ig (teljesen pozitív) terjedő skálán kellett értékelniük.

- Az elmúlt másfél évben a magyarok egy tízfokú skálán átlagosan 6,8-ra értékelték közérzetüket. A magyar emberek a pandémia és az ukrán-orosz háború ellenére alapvetően jól érzik magukat és kiegyensúlyozottak.
- A legfontosabb megállapítás, hogy a kiskorú gyermek a családban valódi boldogságforrást jelent. A 18 év alatti gyermeket nevelő szülők ugyanis kiemelkedően boldogok (8). Ezzel szemben a kiskorú gyermeket nem nevelők boldogságérzete átlagosan 7,1-es értéket mutat.
- 2020 novembere óta az emberek jellemzően boldogok voltak (a 17 hónap átlagában a 10 fokú skálán: 7,4), biztonságban érezték magukat (7,3), a saját dolgaik alakulását is pozitívan értékelték (7), egészségesnek érezték magukat (7) és az életükkel is elégedettek voltak (6,8). Az ország dolgainak alakulását a középértékhez képest pozitívabbnak (5,5) értékelték.
- Fontos kiemelni, hogy a kisgyermeket nevelők eredményei minden kérdés esetében jelentősen az átlag felett helyezkednek el. Az elmúlt másfél év alatt 7,6-ra értékelték a hangulatukat, ami a vizsgált demográfiai csoportok között kiemelkedő.
- További fontos megállapítás, hogy kisgyermeket nevelők kiemelkedően boldogok (8,6) és jónak gondolják az egészségüket is (8,2). Emellett a biztonságérzet (8,1), a saját dolgok alakulása (7,6) és az élettel való elégedettség esetében (7,7) is jóval az átlag

¹ Kivéve 2021. október, ahol N=500.

feletti érték jellemzi őket, amely a vizsgált demográfiai csoportok közül a második legjobb eredmény.

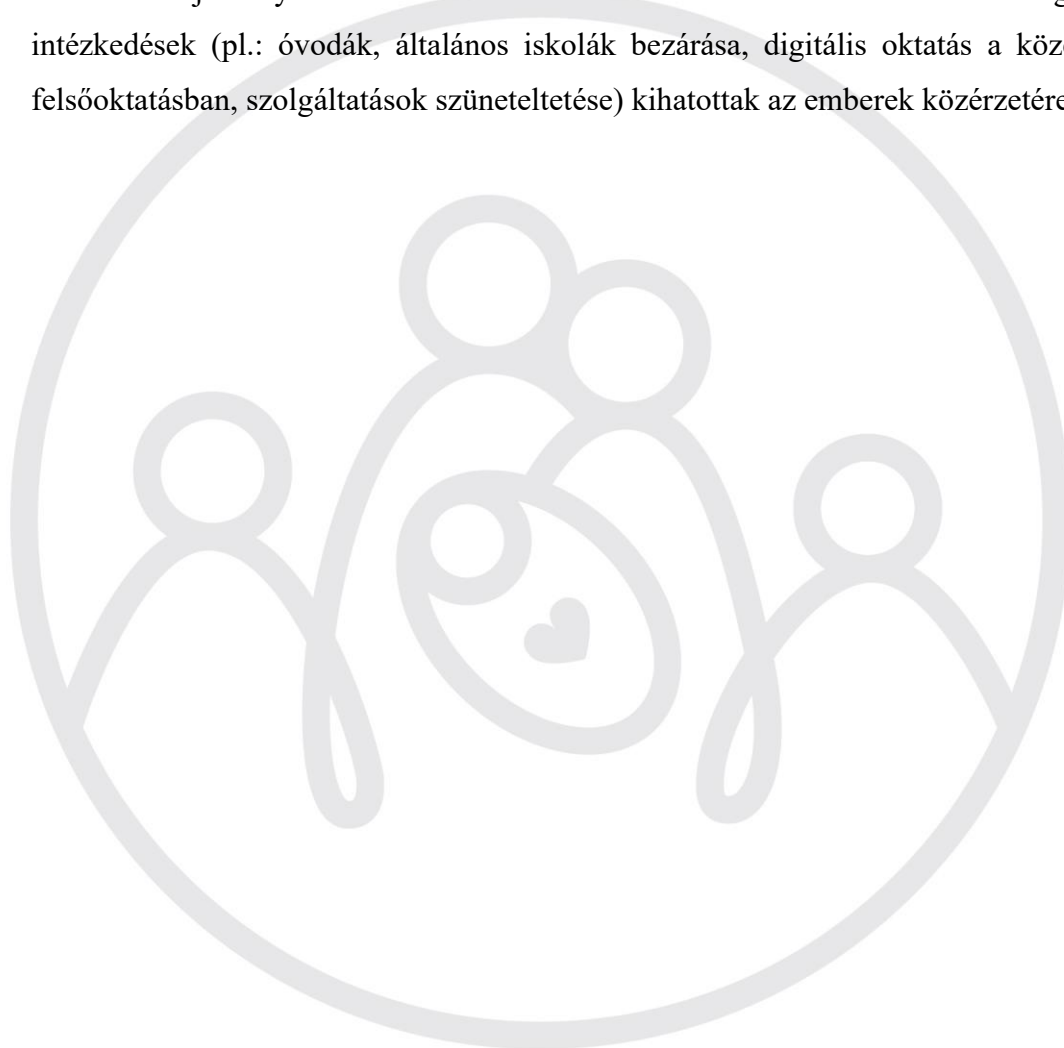
- Különösen figyelemre méltó, hogy családi állapot tekintetében egyértelműen a házasok a legboldogabbak (7,9), minden más családi állapothoz képest. Legkevésbé az elváltak (6,5) és az özvegyek (6,3) boldogok, az egyedülállók 6,9-es értéket adtak a kérdésre.
- A fiatalabb válaszadók boldogabbak, mint az idősebbek. Tízből nyolc 18-29 éves boldognak érezte magát, míg a 65 évnél idősebbek átlagosan 6,8-cal jellemezték a hangulatukat.
- A szubjektív biztonságérzet stabilnak mondható. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a nagycsaládosok és a házasok esetében számottevő csökkenés következett be 2022. február és május között, ami valószínűsíthetően a háború bizonytalanságának köszönhető. Az előbbi demográfiai csoport esetében 7,7-ről 6,9-re, az utóbbinál pedig 7,8-ról 7-re csökkent a biztonságérzet.
- A stabilabb anyagi helyzet növeli az emberek biztonságérzetét: akiknek javult az életszínvonaluk, 8,4-es átlagértéket adtak. Ezzel szemben, akiknek romlott az életszínvonaluk, 6,3-ra értékelték a kérdést.
- Az emberek többsége egészségesnek gondolja magát. Átlagosan 7-es értékkel jellemzik egészségüket.
- A válaszadóknak az átlagot tekintve pozitívan alakultak a saját dolgaik (7,0). Azoknak, akiknek javult az életszínvonala, nagyon elégedettek a saját dolgaik alakulásával (8,3), de a kisgyermeket nevelőknek (7,6) és a tanulóknak (7,5) is jóval átlag feletti az elégedettségi mutatója.
- A megkérdezettek jellemzően elégedettek az életükkel (6,8). A kisgyermeket nevelők (7,7), a tanulók (7,4), továbbá a 18-29 évesek és a diplomások (7,3) átlagon felüli mértékben elégedettek az életük alakulásával. Akiknek javult az életszínvonala, 8,1-gyel jellemezték az élettel való elégedettségüket.
- A válaszadók az elmúlt másfél év alatt egy 1-től 10-ig terjedő skálán átlagosan 5,5-tel jellemezték az ország dolgainak alakulását. A legnagyobb eltérés a politikai orientáció mentén látható. A kormánypárttal szimpatizálók átlagosan 7,1-gyel értékelték az ország dolgainak alakulását, ezzel szemben az ellenzéki érzelműek 3,2-vel.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

- Összességében azt látjuk, hogy 2020 novembere óta nem látható nagyobb ingadozás a közérzetet vizsgáló mutatókban a pandémia hullámai és a háború kitörése ellenére sem.
- 2021 év végén és 2022 februárjában láthatunk csak valamivel magasabb átlagértéket (7,1), ami az ünnepi időszaknak, illetve a februári jelentős kormányzati támogatásoknak köszönhető (13. havi nyugdíj, 25 év alattiak SZJA-mentessége, SZJA-visszatérítés).
- A legalacsonyabb átlagértéket 2021 márciusában tapasztaltuk (6,6). Feltételezhetően a koronavírus-járvány romlása és az annak következtében bevezetett szigorúbb intézkedések (pl.: óvodák, általános iskolák bezárása, digitális oktatás a közép- és felsőoktatásban, szolgáltatások szüneteltetése) kihatottak az emberek közérzetére.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

A kutatásról

A kutatás célja, hogy feltáró jelleggel megvizsgálja a 18 év feletti magyar lakosság közérzetét különböző demográfiai változók mentén (iskolai végzettség, családi állapot, kor, településtípus, gyermekszám, gyermeket nevelők és politikai orientáció).

Adatfelvételek időpontjai:

1. hullám	2020.	November 3. – 5.
2. hullám		December 7. – 10.
3. hullám	2021.	Január 14. – 18.
4. hullám		Február 17. – 19.
5. hullám		Március 18. – 20.
6. hullám		Április 14. – 16.
7. hullám		Május 20. – 22.
8. hullám		Június 20. – 22.
9. hullám		Július 14. – 16.
10. hullám		Augusztus 4. – 6.
11. hullám		Szeptember 15. – 18.
12. hullám		Október 20. – 29.
13. hullám		December 1. – 11.
14. hullám	2022.	Január 5. – 13.
15. hullám		Február 16. – 23.
16. hullám		Április 13. – 22.
17. hullám		Május 5. – 13.

A kutatás az alábbi kérdések mentén vizsgálta az emberek közérzetét:

- Egészeben véve mennyire tartja boldognak saját magát?
- Egészeben véve mennyire érzi magát biztonságban?
- Egészeben véve mennyire tartja egészségesnek saját magát?
- Egészeben véve az Ön életében jól alakulnak-e a dolgai?
- Egészeben véve Ön mennyire elégedett mostanában az életével?
- Egészeben véve Ön szerint jól alakulnak az ország dolgai?

Eredmények

Főátlagok

Az elmúlt másfél év alatt az emberek átlagosan 6,8-ra értékelték közérzetüket egy 1-től 10-ig terjedő skálán. 2021 októbere és 2022 áprilisa között valamivel magasabb volt ez az érték: 7,1, illetve 7. Az előző évhez hasonló szigorúbb járványügyi intézkedések 2021 novemberében és decemberében elmaradtak. Így valószínűsíthető, hogy az ünnepek alatt az emberek nyugodtabbak, boldogabbak voltak, amiért újra együtt tudták tölteni a családtagjaikkal ezt az időszakot.

A február végén kitört orosz-ukrán háború alapvetően megváltoztatta a világgazdasági kilátásokat. Az infláció számos országban több évtizedes csúcspontot döntött meg. A háború a nyersanyag- és az energiaárak emelkedésén keresztül további inflációs kockázatokat okoz, amit az ellátási nehézségek súlyosbítanak.

Az adatok alapján elmondható, hogy 2022 februárja és áprilisa között a kialakult háborús helyzet még nem érzékeltette hatását, a magyarok általános közérzetében számottevő változást nem okozott. A 2022. februári és májusi főátlagokat vizsgálva enyhe csökkenést látható a közérzet tekintetében (7,1 → 6,8), viszont a 2022. májusi érték magasabb, mint a 2021. márciusi (6,6), amikor is a legalacsonyabbra értékelték az emberek a hangulatukat. A legtöbb demográfiai csoportban számottevő változás nem látható 2022. február és május között, vagyis elmondható, hogy a magyarok hangulata, közérzete háborúálló. Az enyhe májusi csökkenést valószínűsíthetően az infláció és az élelmiszer árak drasztikus emelkedése okozta, hiszen 2022 áprilisiában az éves összevetésben számított infláció 9,5% volt, az élelmiszerárak pedig 16,8%-kal emelkedtek.²

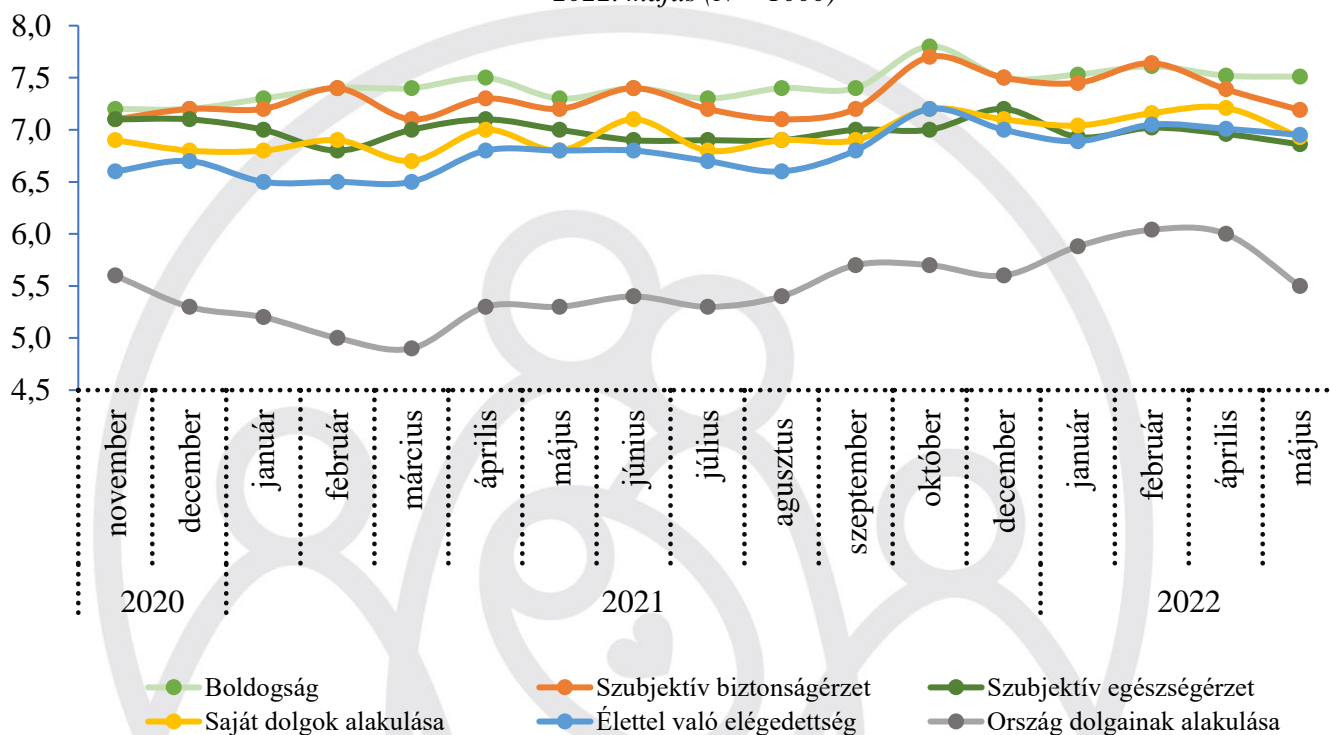
A magyarok minden hónapban kiemelkedően magas értékkel jellemezték a boldogságukat (7,4) és a szubjektív biztonságérzetüket (7,3). 2021 októberében még magasabb értéket adtak a válaszadók (7,8 és 7,7). A megkérdezettek az elmúlt másfél év során hasonlóan pozitívan jellemezték az egészségérzetüket, dolgaik alakulását, valamint az étellel való elégedettségüket.

² <https://www.mnb.hu/letoltes/inflacios-alapmutato-aktualis-havi-ertekeles.pdf>

Az adatok alapján elmondhatjuk, hogy a koronavírus-járvány és az orosz-ukrán háború ellenére a magyar embereket pozitív hangulat jellemzi. Azt azonban fontos kiemelni, hogy az elmúlt egy hónap során a magyarok szubjektív biztonságérzete némileg csökkent, 7,4-ről 7,2-re, de még így is magasabb, mint egy évvel ezelőtt

1. ábra: Egyéni étellel kapcsolatos tényezők megítélése, átlagok 2020. november – 2022. május (N = 1000)

Megjegyzés: 2021 októberében, N=500

Boldogságérzet

Az emberek az elmúlt másfél évben átlagosan 7,4-gyel jellemezték boldogságukat egy tíz fokú skálán. Az adatok közül kiemelkedik a 2021. októberi és decemberi adatfelvétel, amikor 7,8-as és 7,5-ös értéket adtak a válaszadók, azonban fontos megjegyezni, hogy az egyes hónapok között számottevő különbség nem látható. 2020 november-decemberben valamivel alacsonyabb volt ez az érték (7,2) – valószínűsíthető, hogy a szigorúbb járványügyi intézkedések állhatnak a háttérben –, azonban a pandémia ellenére alapvetően jól érezték

KINCS

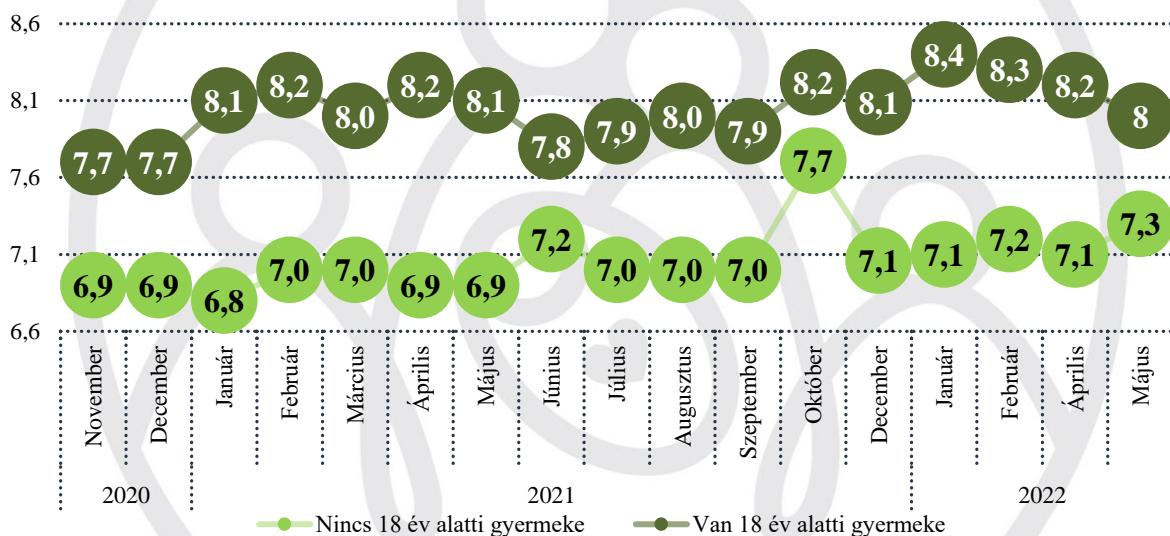
KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

magukat az emberek. A februárban kezdődött orosz-ukrán háború következtében sem csökkent az emberek boldogságérzete, átlagosan 7,5-tel jellemezték a hangulatukat.

Minél fiatalabbak a megkérdezettek, annál inkább boldogabbak: a 18-29 évesek átlagosan 7,9-cel, míg a 65 évnél idősebbek 6,8-cal jellemezték a hangulatukat. Ugyanakkor az iskolai végzettséggel párhuzamosan csökken a boldogságérzet: a diplomások átlagértéke 7,8, az alacsonyabb végzettségűeké 7,1.

A legfontosabb megállapítás, hogy a kiskorú gyermek jelenléte a családban valódi boldogságforrást jelent. A 18 év alatti gyermeket nevelő szülők ugyanis kiemelkedően boldogok a 8 körüli átlagértékkel, míg a kiskorú gyermeket nem nevelők átlaga 7,1.

2. ábra: Boldogság, 18 év alatti gyermekek szerint, átlagok 2020. november – 2022. május (N = 1000)

Megjegyzés: 2021 októberében, N=500

Az eredmények alapján elmondhatjuk továbbá, hogy a stabil kapcsolatban élők a legboldogabbak. Az utóbbi évek házasságkötési számainak dinamikus emelkedése fényében különösen figyelemre méltó, hogy egyértelműen a házasok a legboldogabbak (7,9), míg a legkevésbé az elváltak (6,5) és az özvegyek (6,3). Az egyedülállók 6,9-re értékelték a boldogságukat. Az összes vizsgált csoport közül a gyermekgondozási ellátásban részesülők, vagyis a kisgyermeket nevelők a legboldogabbak (8,6).

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Azok a megkérdezettek, akik a jövedelmük növekedéséről számoltak be az előző hónaphoz képest, boldogabbak (7,4), mint akiknek csökkent a bevételük (6,9). Azok a válaszadók, akik az életszínvonaluk növekedéséről számoltak be az előző hónaphoz képest, boldogabbak, mint akiknek romlott. Az előbbiek átlagosan 8,2-es, míg az utóbbiak 6,5-ös értékkel jellemezték a hangulatukat.

Összességében elmondható, hogy a gyermeknevelés valamint a házasság nagy mértékben pozitívan hat a megkérdezettek boldogságára, ami arra enged következtetni, hogy a magyar emberek számára a gyermek a lelki egészséget támogató kincs, és a kiskorú gyermekek nevelése boldoggá teszi őket.

Szubjektív biztonságérzet

Az adatok alapján elmondható, hogy Magyarországon biztonságban érzik magukat az emberek, hiszen átlagosan 7,3-as értéket adtak erre a kérdésre. Annak ellenére magas ez az érték, hogy a szomszédos országban, Ukrajnában háború zajlik. Fontos kiemelni azonban, hogy a szubjektív biztonságérzethez az anyagi biztonság is hozzátartozik, ami miatt a válaszadók döntő többsége nem aggódott az elmúlt időszakban. Legkevésbé 2020 novemberében, 2021 márciusában és augusztusában (7,1) érezték magukat az emberek biztonságban, leginkább pedig 2021 októberében (7,7).

Korcsoportok szerint az látható, hogy a 18-29 évesek érzik magukat a leginkább biztonságban (8,1), az 50-65 évesek pedig a legkevésbé (6,9), azonban egyenes kapcsolatról nem beszélhetünk. A legidősebb (65 évnél idősebb) korosztály 7,2-es értéket adott erre a kérdésre, tehát elmondhatjuk, hogy a nyugdíjas korú válaszadók anyagilag alapvetően biztonságban érzik magukat. Azok a szülők, akik 18 év alatti gyermeket nevelnek, nagyobb biztonságban érzik magukat, mint akiknek 18 évnél idősebb gyermekeik vannak: az előbbiek 7,5-re értékelték a biztonságérzetüket, míg az utóbbiak 7-es átlagot adtak. A háborús konfliktus ellenére a kiskorú gyermeket nevelők biztonságban érzik magukat országunkban. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a nagycsaládosok és a házások esetében számottevő csökkenés következett be 2022 február és május között, ami valószínűsíthetően a háború bizonytalanságának köszönhető. Az

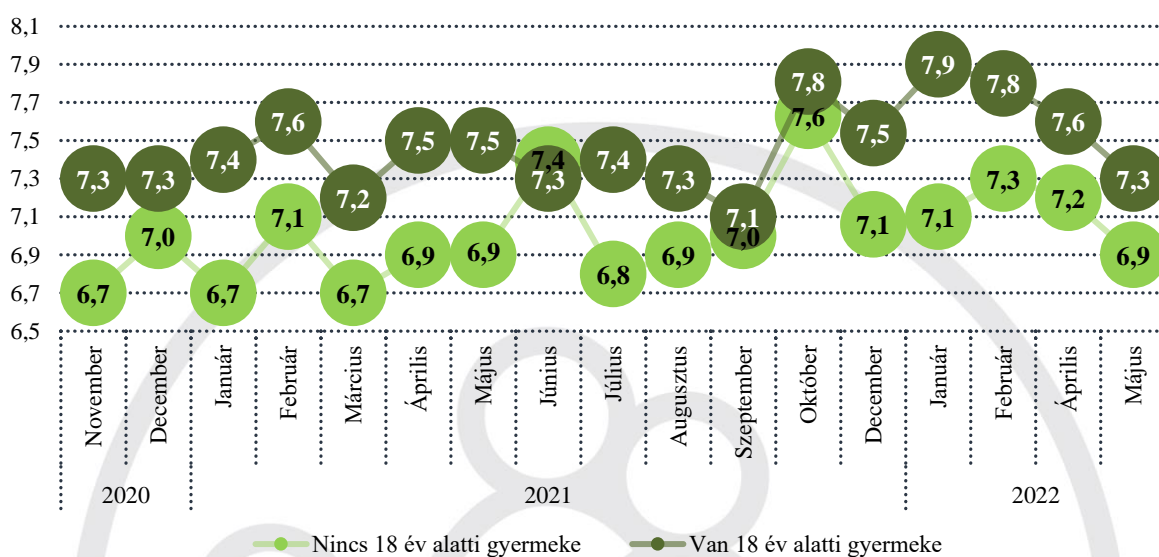

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

előbbi demográfiai csoport esetében 7,7-ről 6,9-re, az utóbbinál pedig 7,8-ról 7-re csökkent a biztonságérzet.

3. ábra: Szubjektív biztonságérzet, 18 év alatti gyermekek szerint, átlagok 2020. november – 2022. május (N = 1000)

Megjegyzés: 2021 októberében, N=500

Munkaerőpiaci helyzet szerint a tanulók és a kisgyermeket nevelők érzik magukat a legnagyobb biztonságban (8,1). A stabilabb anyagi helyzet növeli az emberek szubjektív biztonságérzetét. Azok, akik a jövedelmük növekedéséről számoltak be az előző hónaphoz képest, nagyobb biztonságban érzik magukat, mint akiknek csökkent a bevételük. Az előbbieket átlagosan 7,6-os, míg az utóbbiak 6,3-as értéket adtak az 1-től 10-ig terjedő skálán. Akiknek javult az életszínvonaluk, átlagosan 8,4-re, akiknek romlott, 6,3-ra értékelték a biztonságérzetüket.

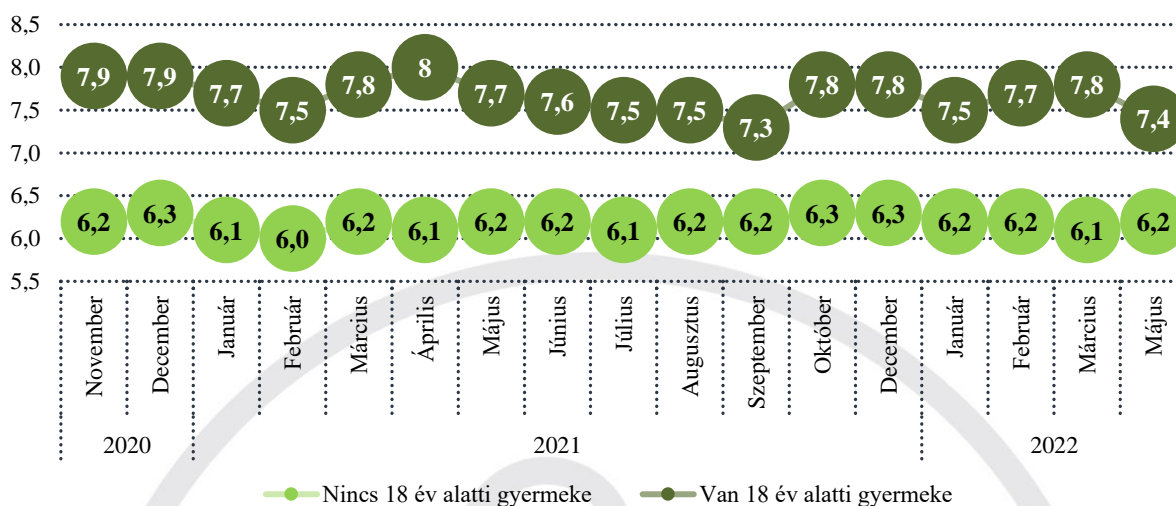
Szubjektív egészségérzet

A megkérdezettek többsége egészségesnek érzi magát, hiszen az elmúlt 18 hónap során átlagosan 7-es értéket adtak az 1-től 10-ig terjedő skálán. Legkevésbé egészségesnek 2021 februárjában érezték magukat az emberek (6,8), leginkább pedig 2021 decemberében (7,2).

4. ábra: Szubjektív egészségérzet, 18 év alatti gyermekek szerint, átlagok 2020.

november – 2022. május (N = 1000)

Megjegyzés: 2021 októberében, N=500

Leginkább a kor és az iskolai végzettség befolyásolja az egészségérzetet. Minél fiatalabb a megkérdezett, annál jobbnak gondolja az egészségét. A 18-49 évesek az elmúlt tizennyolc hónap során átlagosan 7,8-ra értékelték az egészségüket, az 50 évesnél idősebbek esetében ez az érték már csak 6,1. Minél magasabb valakinek az iskolai végzettsége, annál jobbnak véli az egészségi állapotát. Az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők esetében 6,4, a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél pedig 7,6 az elmúlt tizennyolc hónap átlaga. A Budapesten élők tartják a legegészségesebbnek magukat (7,3), a községekben élők pedig a legkevésbé (6,8). Valószínűleg mindez az egészségügyi ellátás színvonalával függ össze, vagyis ahol jobb vagy elérhetőbb az ellátás, ott növekszik az egészségügyi biztonságérzet is. A kisgyermeket nevelő szülők átlagosan 8,2-es értéket adtak a kérdésre, ezáltal a vizsgált demográfiai változók mentén ez a csoport gondolja magát a leginkább egészségesnek.

Kutatásunk rávilágított arra, hogy a gyermeknevelés örömet, boldogságot visz a szülők életébe, és a testi-lelki egészség megőrizhető a gyermeknevelés által. Azok a szülők, akik 18 év alatti gyermeket nevelnek, egészségesebbnek érzik magukat, mint akiknek 18 évnél idősebb gyermekeik vannak: az előbbiek 7,7-re értékelték az egészségi állapotukat, míg az utóbbiak csupán 6,2-es átlagot adtak.

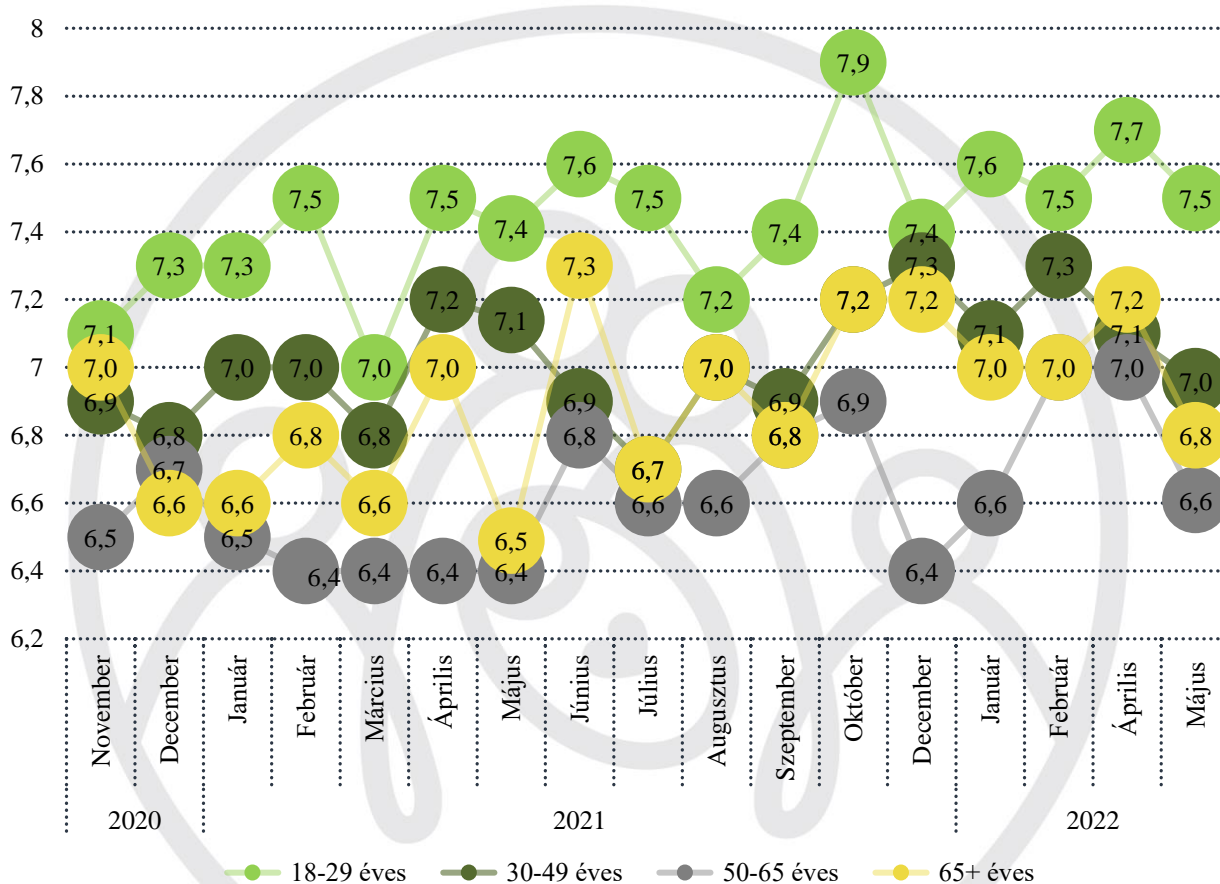
KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

A mindennapi élet alakulása

A magyar emberek összességében elégedettek a saját dolgaik alakulásával: átlagosan 7-es értéket adtak erre a kérdésre. A fiatalabbak jellemzően elégedettebbek a saját dolgaik alakulásával, mint az idősebb válaszadók.

5. ábra: A saját dolgok alakulásával való elégedettség korcsoportok szerint, átlagok
2020. november – 2022. május (N = 1000)

Megjegyzés: 2021 októberében, N=500

A saját dolgok alakulása kapcsán legelégedettebbek a 18-29 év közöttiek (minden hónapban 7-nél magasabb pontra értékelték elégedettségüket), a legkevésbé elégedettek pedig az 50-65 év közöttiek. A 18-29 évesek 2021 októberében kiugróan magasra értékelték saját dolgaik alakulását (7,9), ami összefüggésben lehet a kormány által bejelentett fiatalokat érintő személyijövedelemadó-mentességgel is.

Minél magasabb a válaszadók iskolai végzettsége, annál kedvezőbbnek ítélik meg a saját dolgaik alakulását. Míg az alapfokú végzettségűek átlagosan 6,8-ra értékelték az elmúlt másfél évben a saját dolgaik alakulását, addig a középfokúak 7,1-re, a diplomások pedig 7,3-ra. Az adatok egybeesnek azzal a tendenciával, miszerint a magasabb iskolai végzettséggel kedvezőbbek az egyén munkaerőpiaci kilátásai, ami az élet számos területére pozitív hatással lehet.

A kiskorú gyermeket nevelők minden hónapban kedvezőbben ítélték meg saját dolgaik alakulását azokhoz képest, akiknek már 18 éven felüli a gyermeke. A legjobb értékek 2021 októberében és 2022 áprilisában voltak a kiskorú gyermeket nevelők esetében. A családi állapot tekintetében az látható, hogy a legelégedettebbek a házások voltak, a legkevésbé pedig az elváltak.

Jelentős különbség tapasztalható a munkaerőpiaci helyzetet illetően. A gyermekgondozási ellátásban részesülők vannak leginkább megelégedve a saját dolgaik alakulásával: átlagosan 7,6 pontra értékelték azt, a munkanélküliek pedig a legkevésbé (6). A szubjektív anyagi helyzet is meghatározó: akinek növekedett a jövedelme, átlagosan 7,5-ös értéket adott a kérdésre, akinek pedig romlott, 5,8-at. Az életszínvonal változást vizsgálva azt látjuk, hogy akiknek javult az életszínvonaluk, átlagosan 8,3-ra, akiknek romlott, 5,5-re értékelik a saját dolgaikkal való elégedettség mértékét.

Összességében megállapítható, hogy a saját dolgaik alakulásával leginkább a fiatalok, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők, a kiskorú gyermeket nevelők, a házasságban élők, valamint a kisgyermekesek elégedettek, továbbá azok, akiknek az életszínvonalában javulás következett be.

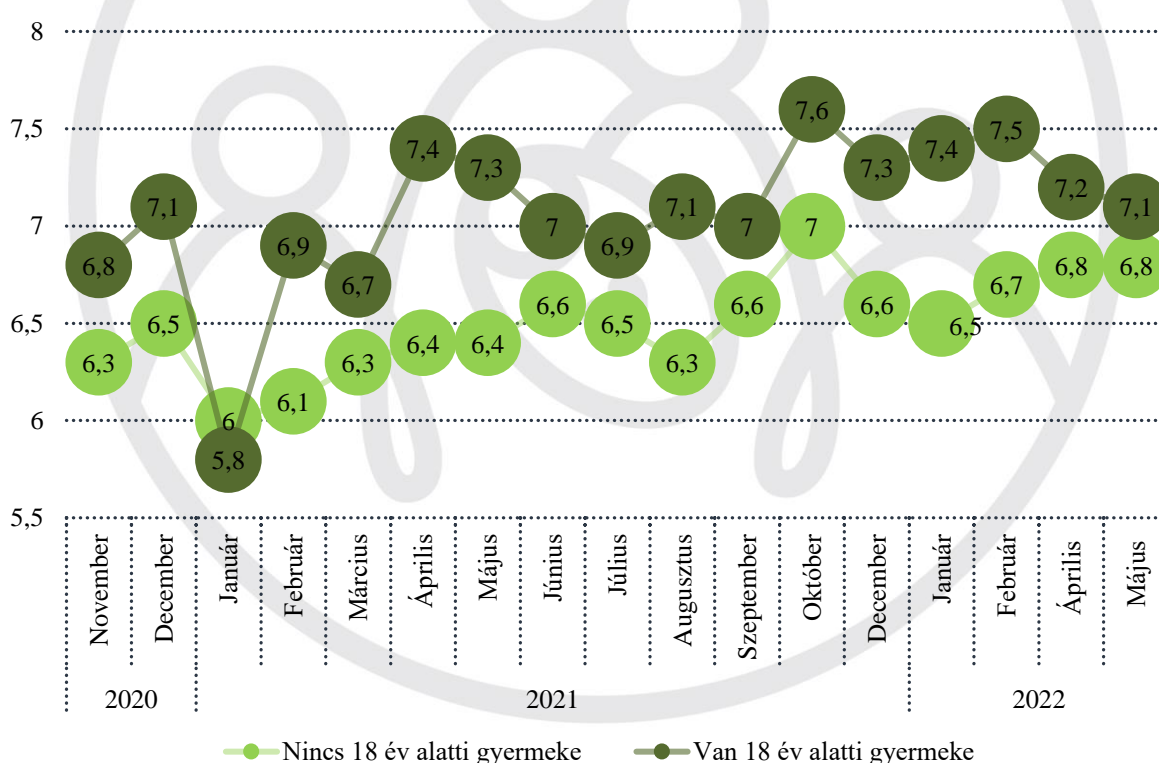
Élettel való elégedettség

A válaszadók elégedettek az életükkel, az 1-től 10-ig terjedő skálán átlagosan 6,8 pontra értékelték azt. A legelégedettebbek 2021 októberében voltak (7,2 átlagpont), míg a legkevésbé 2021 januárja és márciusa között (6,5 átlagponttal), ami összefüggést mutathat a koronavírus-járvány harmadik hulláma miatti korlátozó intézkedések egyének és családok jóllétére gyakorolt hatásával.

Korcsoportos bontásban az látható, hogy a fiatalabb válaszadók elégedettebbek voltak az életükkel, mint az idősebbek. A legelégedettebbek a 18-29 év közöttiek (átlagosan 7,3 ponttal), a legkevésbé elégedettek pedig az 50-65 év közöttiek (6,4) voltak. A 18-29 évesek 2021 októberében kiugróan magasra értékelték elégedettségüket (7,7). Az iskolázottság kapcsán megállapítható, hogy minél magasabb a válaszadó iskolai végzettsége, annál kedvezőbbnek ítéli meg az életét. Míg az alapfokú végzettségük átlagosan 6,4-re értékelték, addig a középfokúak 6,9-re a diplomások pedig 7,3-ra. A gyermekes, a többgyermekes és a gyermektelen válaszadók hasonló mértékben voltak elégedettek az életükkel. A gyermek kora már szignifikánsan befolyásolta az élettel való elégedettséget. A kiskorú gyermeket nevelők elégedettebbek voltak (7,1 átlagpont) a 18 éven felüli gyermeket nevelőknél (6,4).

6. ábra: Az élettel való elégedettség (gyermek megléte szerint), átlagok 2020. november – 2022. május (N = 1000)

A családi állapot kapcsán kirajzolódik, hogy a legelégedettebbek a házások (7,1) és az élettársi kapcsolatban élők (6,9), a legkevésbé elégedettek pedig az elvált válaszadók (6,1). Ez az adat megerősíti a korábbi kutatási eredményeket, miszerint a házasságban, a párkapcsolatban élők a

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

legelégedettebbek az életükkel. A munkaerőpiaci státusz kapcsán megállapítható, hogy a kisgyermeket nevelők vannak leginkább megelégedve az életük alakulásával, átlagosan 7,7 pontra értékelték azt, a munkanélküliek pedig a legkevésbé (5,8).

Összességében megállapítható, hogy az elmúlt tizennyolc hónapban a felsőfokú végzettséggel rendelkező, a házasságban élő, a kiskorú gyermeket nevelő, a kisgyermekes és a javuló életszínvonalról beszámolóak voltak a legelégedettebbek az életükkel. Azok a válaszadók kifejezetten elégedetlenek az életükkel, akiknek romlott az életszínvonaluk.

Ország dolgainak alakulása

Az emberek az elmúlt másfél év alatt egy 1-től 10-ig terjedő skálán átlagosan 5,5-tel jellemezték az ország dolgainak az alakulását. Az adatok közül kiemelkedik a 2022 áprilisi adatfelvétel, amikor 6-os értéket adtak a válaszadók. A kormány számára ez pozitív visszajelzés, hiszen az adatok azt mutatják, hogy a választást követően az emberek alapvetően elégedettek. A 2021. márciusi adatfelvétel során nyilatkoztak úgy az emberek, hogy a legkevésbé elégedettek az ország dolgainak az alakulásával (4,9). Ebben az időszakban azonban érvényben voltak a koronavírus-járvány következtében bevezetett szigorúbb járványügyi intézkedések, illetve a pandémia már régóta kihatott az emberek közérzetére. A vírushelyzet sikeres kormányzati kezelésének köszönhetően az emberek közérzete javult, és az ország helyzetével is jóval elégedettebbek lettek a magyarok. A fiatalabb korosztály (18-29 évesek) valamivel kritikusabban tekint hazánk dolgainak alakulására (5), mint a 65 év felettek (6).

A legnagyobb eltérés azonban a politikai orientáció mentén látható. A kormánypárttal szimpatizálók átlagosan 7,1-gyel értékelik az ország dolgainak alakulását, ezzel szemben az ellenzéki érzelműek 3,2-vel.

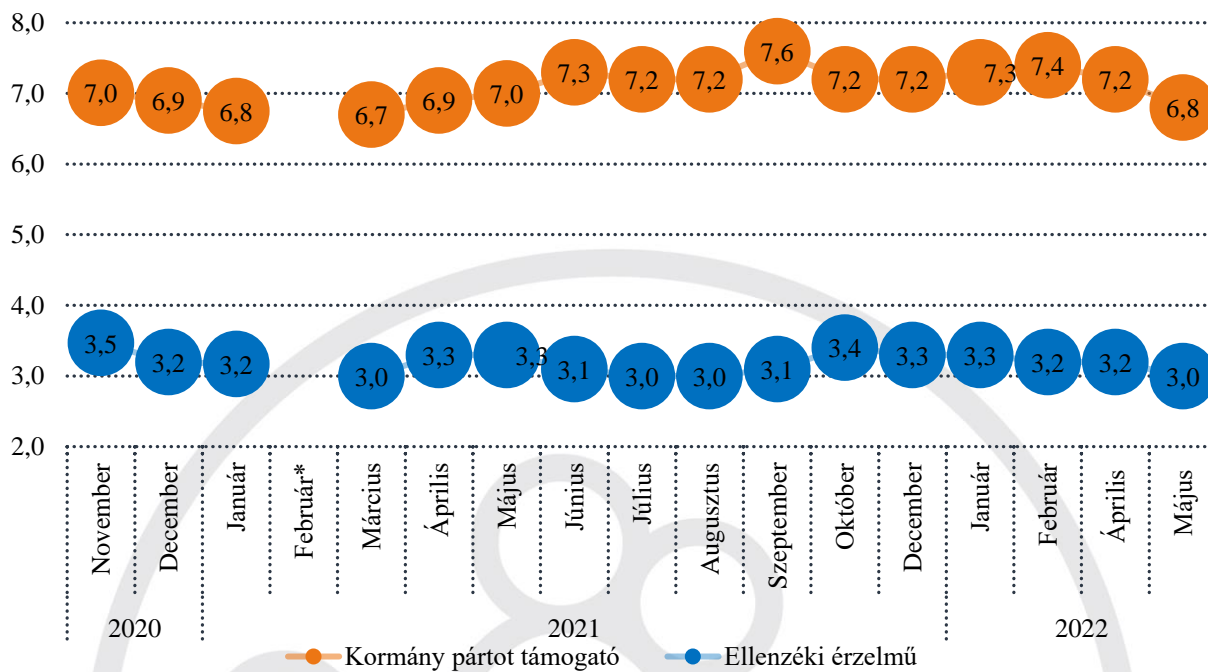
2022 február óta a házasoknál, illetve az alacsonyabb végzettségűeknél romlott az ország dolgainak megítélése. Februárban a házasok 6,2-es értéket adtak erre a kérdésre, azonban májusban 5,4-et. Az alacsonyabb végzettséggel rendelkezők esetében 6,6-ról 5,9-re csökkent az érték.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

7. ábra: Az ország dolgainak az alakulása (pártpreferencia alapján), átlagok 2020. november – 2022. május (N = 1000)

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Összegzés

Az elmúlt másfél évben a honfitársainknak nemcsak a koronavírus-járvány okozta kihívásokkal, hanem a szomszédban dúló háborús helyzettel, és annak egyre jobban érződő gazdasági következményeivel is meg kellett, meg kell küzdeniük. Ezek a rendkívüli élethelyzetek mentálisan megterhelők az emberek számára, kihatnak a lelkiállapotukra is. Egy ország teljesítménye nagy mértékben függ attól, hogy a lakosság lelkiállapotától, ezért a KINCS 2020 novembere óta vizsgálja a magyar emberek hangulatát, és annak változását.

Kutatásainkból kiderült, hogy a magyar emberek a pandémia és a háború ellenére az elmúlt másfél évben alapvetően jól érezték magukat, és kiegyensúlyozottak maradtak. A tizenhét kutatási hullám során az emberek átlagosan 6,8-ra értékelték közérzetüket az 1-től 10-ig terjedő skálán. 2021 októberében és 2022 februárjában, továbbá 2021 decemberében, 2022 januárjában és áprilisában valamivel magasabb volt ez az érték: 7,1, illetve 7. Valószínűsíthető, hogy az ünnepek alatt az emberek nyugodtabbak, boldogabbak voltak, amiért a járvány miatti korlátozásokat követően újra együtt tudták tölteni ezt az időszakot a családtagjaikkal, illetve a kormány gazdasági, családpolitikai intézkedései annyira stabilizálták a családok helyzetét, hogy a háború kitörése sem rontott a lelkiállapotukon. Az elmúlt másfél év során az emberek boldogok voltak (7,4), biztonságban érezték magukat (7,3) és egészségesnek tartották magukat (7,0), valamint az életükkel is elégedettek voltak (6,8). Az adatokból az is látható, hogy a családi állapot, az életkor, a gyermeknevelés és a szubjektív anyagi helyzet pozitív irányba befolyásolja a kérdésre adott válaszokat.

Kopp Mária kutatásaiból ismert, hogy a családnak és a házasságnak milyen fontos szerepe van a testi-lelki egészség megőrzésében, ezt az eredményt a felméréseink is megerősítették. A család boldogságteremtő, összetartó és megnyugtató közege segített, hogy a magyar emberek könnyebben vészeljék át a pandémiát, a háború okozta lelki megterhelést, és a negatív gazdasági következményeket. Az egyedülállók 6,9-re értékelték boldogságukat, ezzel a szemben a házasságban élők 7,9-re. Fontos kiemelni, hogy kisgyermeket nevelők kiemelkedően boldogok (8,6,) és jónak gondolják az egészségüket is (8,2). Ezen kérdések esetében a gyermekesek adták a legmagasabb értékeket. Ugyanakkor a biztonságérzet (8,1), a saját dolgok alakulása (7,6) és az élettel való elégedettség esetében (7,7) is jóval az átlag feletti érték jellemzi

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

őket. Az adatok alapján megállapítható, hogy nemcsak a lelki, hanem a testi egészség is megőrizhető a gyermeknevelés örömteli pillanataival.

Az emberek az elmúlt másfél év során átlagosan 5,5-tel jellemezték az ország dolgainak az alakulását. Az adatok közül kiemelkedik a 2022 februári és áprilisi adatfelvétel, amikor 6-os értéket adtak a válaszadók, amiben a februári intézkedések és az országgyűlési választás játszhatott szerepet. A kormány számára ezek pozitív visszajelzést adnak, ahogy a vírushelyzet sikeres kormányzati kezelése is megmutatkozik az emberek közérzetének alakulásában.

Összességében kutatásunk rávilágított arra, hogy a magyar emberek közérzete, hangulata a koronavírus-járvány és a háború ellenére is pozitív maradt: boldogok, jól érzik magukat és elégedettek az életükkel. A család támogatása és biztonsága segítette a legtöbbet ebben a rendkívüli időszakban. A házasok, és a kiskorú gyermeket nevelők a legboldogabbak, annak ellenére, hogy a vírushelyzet számukra rejtette a legtöbb kihívást. Az adatok azt mutatják, hogy a kormány a házasság és a gyermeknevelés támogatásával, a családi kapcsolatok megerősítésével nemcsak anyagi értelemben, de a mentális egészség megőrzése szempontjából is a családok mellett áll. A családközpontú politikai gondolkodás sikerességét is alátámasztják az eredmények, hiszen kiderült, hogy a nehéz helyzetekben a család, a családi kapcsolatok nyújtják a legnagyobb mentális és fizikai támaszt. A stabil párkapcsolattal, kisgyermekkel rendelkező családok sokkal védettebbek, mint az egyedülálló emberek. A család a nemzet alapköve, és ha erősek a magyar családok, akkor a nemzet is képes felülkerekedni a nehézségeken.